

Minnesanteckningar landsbygdsrådet 22 februari

Tid: 22 februari 16.30 – 18.35

Plats: Bergshamrasalen, Norrtälje kommun, Estunavägen 14

Närvarande:

Per Lodenius, **(C) ordförande**

Robert Beronius, **(L) ledamot**

Staffan Tjörnhammar, **(M) Ledamot**

Andrea Kronvall, **(SD) Ledamot**

Torkel Andersson, **Utvecklingsstrateg**

Ida-Maria Olofsson, **Näringslivssamordnare**

Anna Eneroth, **Verksamhetsutvecklare kultur- och fritid**

Linda Wrangell Sjögren, **Folkhälsosamordnare Trygg i Norrtälje kommun**

Magnus Grundäng, **Bygdegårdsföreningarna**

Fred Rosenthal, **Blidöbygden**

Mattias Ankar, **Frötuna/Rådmansö**

Jane Svensson, **Lännabygden**

Kristina Matsson, **Sjuhundrabygden**

Stig Nyström, **Väddöbygden**

Bertram Schmitterlov, **LRF**

1 Mötet öppnas

Ordförande Per Lodenius hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

2 Statusläge, Inkomna ärenden/frågor

2.1 Barnomsorg

Det har inkommit en förfrågan om att dela lätt information från kommunen avseende regler och hur man startar upp liten privat barnomsorg i hemmet. Exempelvis när mor- och farföräldrar bor på orten och vill arbeta vidare i hemmet. Även de som tidigare arbetat inom barnomsorg och nyligen gått i pension.

Norrtälje kommun har antagit riktlinjer för pedagogisk omsorg, även kallat familjedaghem. Riktlinjerna finns på [Policydokument och riktlinjer Norrtälje kommun \(norrtalje.se\)](#) Enligt dessa riktlinjer ska pedagogisk omsorg i Norrtälje kommun vara en verksamhetsform som - till skillnad från förskola och fritidshem - ska bedrivas i hemmiljö, under samma tider då förskola och fritidshem är öppna. Norrtälje kommuns riktlinjer och ansökningsformulär avseende pedagogisk omsorg är för närvarande under översyn och kommer sannolikt också att revideras så snart eventuella beslut om ändringar i skollagen fattats med anledning av regeringens proposition till stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg, läs mer på [Stärkt kvalitet och likvärdighet i pedagogisk omsorg - Regeringen.se](#)

Den som bedriver fristående pedagogisk omsorg i Norrtälje kommun måste vara registrerad för F-skatt och driva verksamheten som en näringsverksamhet. Regler för utbetalning av bidrag finns på följande sida [För fristående huvudmän i Norrtälje \(norrtalje.se\)](#)

När det gäller ansökningsförfarandet finns information på [Starta fristående förskola eller pedagogisk omsorg \(norrtalje.se\)](#). Där finns också länkar till Norrtälje kommuns regler för placering i pedagogisk omsorg samt regler för tillsyn. Det finns även möjlighet att boka tid hos kommunens så kallade företagslots, mer information finns på [Företagslotsen Norrtälje kommun \(norrtalje.se\)](#).

2.2 Landsbygdsskolor

Vi har fått in en fråga angående status för landsbygdsskolor. Robert Beronius informerar om att skolvalet inte har ägt rum ännu. Status är att på många landsbygdsskolor har elevantalet ökat. Däremot finns vissa skolor där elevantalet minskar. Löftet att inga skolor ska läggas ned under nuvarande mandatperiod kvarstår.

2.3 Seminarium företagande

Vi har fått in ett förslag avseende att arrangera ett seminarium i landsbygdsrådets regi där goda exempel förs fram som möjligheter. Det önskas att kommunen gör ett separat seminarium på temat e-handel. Seminariet föreslås då avslutas med att utse en arbetsgrupp för att ta fram en färdväg för fortsatt nätverksbyggande och utveckling.

Exakt program skulle enligt förslag arbetas fram i samarbete med tjänstemän på kommunen. Men ett förslag från ledamot i landsbygdsrådet är att ge grundläggande information om företagande (regelverk med mera), idéer om hur en hobby eller en bit mark kan bli något inkomstbringande, samt nätverkande.

På näringsliv- och etableringsavdelningen tas just nu fram en serie med seminarium för företagare och producenter. Först kommer det att anordnas ett livsmedelsseminarium, den 4 maj. Då kommer lokala producenter att bjudas in tillsammans med politiker, kommunala tjänstemän samt skolan. Detta syftar till att skapa en dialog för huruvida lokala producenter.

Kommunen har tidigare anordnat seminarium för e-handel men om intresse finns är det något som vi skulle kunna anordna igen om intresse finns.

2.4 Markrättigheter – allmän mark

En punkt angående markrättigheter har inkommit. Fred Rosenthal från Blidöbygden informerar att de tillsammans med lantmäteriet startat upp ett erfarenhetsutbyte. De har kartlagt samfälligheter och allmänmark. Fred Rosenthal erbjuder sig att de kan återkomma och berätta om detta på landsbygdsrådet.

2.5 Hållbar samhällsbyggnad och levande landsbygd

Följande frågor har kommit in till landsbygdsrådet:

Hur kan vi tillsammans med kommunen öka landsbygden och byarnas attraktionsvärden än mer och hur säkerställer vi en hållbar samhällsbyggnad när små orter går från att vara glesbygd till tätort med sammanhållen bebyggelse?

Här bör man även väga in exploateringsgrad samt anpassning till befintlig bebyggelse för att bevara charmen och den attraktiva landsbygden.

Hur kan vi skapa en bättre dialog mellan kommun och Ortsbor för att driva utvecklingen i rätt riktning mot en hållbar och levande landsbygd för kommande generationer? Det är viktigt med lokalkännedom för att se behoven och säkerställa att utvecklingen går i rätt riktning.

Vems ansvar är det att PBL efterlevs när det saknas fördjupad översiktsplan?

- Frågan kommer tas upp i ett annat forum.

3 Informationer från kommunen

3.1 Markinventering

Erik Klockare, markförvaltare på Norrtälje kommun har tagit fram en aktuell förteckning över kommunens fastigheter och även analys.

Kommunens markinnehav samt möjligheten att förvärva och byta mark är en förutsättning för att Norrtälje kommun ska kunna utvecklas.

Enligt bostadsförsörjningsstrategin för Norrtälje kommun (antagen av kommunfullmäktige 2017) ska kommunen från 2018 och framåt bygga minst 1 000 bostäder per år.

Analysen utgår från att 700 av dessa bostäder tillkommer inom Norrtälje stad och närområde. De övriga 300 bostäderna fördelas mellan andra större orter i kommunen enligt nedan.

Utvecklingsbar skogsbruksmark för bostadsändamål – totalt innehav av inom hela Norrtälje kommun ca 405 hektar. Utvecklingsbar jordbruksmark för bostadsändamål – totalt innehav inom hela Norrtälje kommun cirka 71 hektar.

3.2 Trygghetsfonden

I Mål- och budget för 2021–2023, målområde 5 står att läsa:

Norrtälje kommun ska vara en trygg och säker kommun – i både vardag och kris.

I samband med fastställandet av ovanstående målområde beslutades det att Norrtälje kommun avsätter 1 mkr till trygghetsfonden under 2022.

Norrtälje kommuns trygghetsfond finns till för de föreningar som vill bidra till att Norrtälje är Sveriges tryggaste kommun senast år 2030. Trygghetsfonden kan bevilja medel för trygghetsskapande aktiviteter och arrangemang.

Trygghetsfonden är riktade ekonomiska medel till stöd för föreningar i Norrtälje kommun för trygghetsskapande aktiviteter. Genom att kommunen öronmärkt medel i en trygghetsfond kan föreningar söka finansiering för att genomföra trygghetssatsningar.

Villkor, regelverk och hanteringsförslag har formulerats för att dessa medel ska utgöra en viktig del i utformandet av åtgärder för att stärka tryggheten i Norrtälje kommun. Målet är att skapa snabba och avgörande insatser som gör skillnad.

Trygghets- och säkerhetskontoret har utarbetat följande förslag till hur fördelning av medel för trygghetsfonden ska se ut:

- Enstaka arrangemang som bidrar till kommunens samlade trygghetsskapande arbete
- Uppstart av långsiktiga trygghetsskapande aktiviteter
- Stöd till pågående trygghetsskapande aktiviteter
- Stöd till kompetenshöjande åtgärder i föreningen
- Trygghetsinvesteringar

Den 7 februari togs beslut i kommunstyrelsens avseende antagande av riktlinjer för trygghetsfonden och den kommer utlysas så snart som möjligt med sista ansökningsdag den 1 april.

3.3 Lokal utvecklingspeng

Den 31 januari 2022 utlystes *lokal utvecklingspeng* i Norrtälje kommun. Föreningar och organisationer med goda idéer för att utveckla landsbygden, dess unika fördelar och dess behov ska kunna söka medel från kommunen. Den lokala utvecklingspengen för landsbygd och skärgård ska stimulera tillkomst av lokala utvecklingsgrupper. Syftet är att förbättra dialog, delaktighet och lokal demokrati samt bättre ta till vara den utvecklingskraft som finns inom lokalt förankrat utvecklingsarbete.

Du och din förening kan ansöka fram till den 1 april varje år. En enskild lokal utvecklingsgrupp kan erhålla ett engångsbelopp på 10 000 kronor för start av grupp eller framtagande av utvecklingsplan. För platsutveckling, idéstöd och projekt är det maximala beloppet som delas ut 100 000 kronor. För förstudier är bidraget maximalt 30 000 kronor.

3.4 Bredband

Under Regionala skärgårdsrådet redovisades följande:

Målet för 2020 var att 95% av alla hushåll och företag ska ha tillgång till uppkoppling på minst 100/Mbit/s. I Region Stockholm nådde man 94,5%. Målet inom den nationella bredbandsstrategin 2025 är att 98% av alla hushåll och företag ska ha närhet till uppkoppling på minst 1 Gbit/s. Under 2020 hade 98,3% det i Region Stockholm.

Andelen uppkopplade hushåll (100 Mbit) på landsbygden är drygt 39 %. Andelen hushåll i absolut närhet till bredband som medger 1 Gbit/s är knappt 53 %.

Stockholms län fick störst tilldelning av bredbandsstödet 2021, Norrtälje och Värmdö fick störst del av potten och majoriteten var fritidshus.

Bredbandsstödet 2022:

Tillkommit mer medel - 1,3 miljarder.

Förändringar:

- Fritidshusen får en mindre betydande roll
- Projekt måste innehålla minst en byggnad som är hushåll eller arbetsställe
- Konsekvens för Stockholms län och för skärgården?
  - o Gör det svårare att få stöd till skärgårdsprojekt.

Enligt uppdatering från bredbandssamordnare i Norrtälje kommun har Norrtälje kommun erhållit cirka 87 707 729 kronor från PTS i bredbandsstöd under 2021.

3.5 Postens ändrade rutiner

Från och med 31 januari får mottagare i södra och mellersta Sverige få postutdelning varannan dag.

3.6 Återkommande rapportering: Destinationsrådet

Senaste destinationsråd ägde rum digitalt den 10 februari. Under destinationsrådet redovisades status för varderas kommuns arbete med att ta fram en handlingsplan för besöksnäringstrategin Roslagen 2030 som antogs juni 2021.

Förutom det redovisades bland annat statistik för besöksnäringen 2021 och finansieringsmöjligheter för besöksnäringen. Nästa destinationsråd är den 31 mars.

4 Deltagande landsbygdsriksdagen

Landsbygdsriksdagen är Riksorganisationen Hela Sveriges ska levas största evenemang och en av Europas största mötesplatser för lokal utveckling och landsbygdsfrågor. Programmet för landsbygdsriksdagen består av lokala resor som visar upp den lokala utvecklingen på platser i länet, seminarium, debatter, workshops och partiledardebatter. Detta år är det dessutom valår vilket gör det extra viktigt att lyfta landsbygdsfrågorna.

Delegation från landsbygdsrådet och skärgårdsrådet ska delta aktivt på landsbygdsriksdagen tillsammans med tjänstepersoner och politisk representant för att representera Norrtälje kommun. Delegationen åker med uppdrag från kommunen att hämta inspiration och kunskap till hur vi i vår egen kommun kan arbeta med att säkra landsbygdsfrågornas perspektiv och aspekter i samhällsutvecklingen.

Syftet med att kommunen skickar en delegation till landsbygdsriksdagen är även att för omvärlden visa det stora engagemang och ansvarstagande som Norrtälje kommun försöker uppmuntra för att uppnå i dessa frågor.

Fråga har gått ut till landsbygdsrådets ledamöter om någon skulle vara intresserad av att delta på landsbygdsriksdagen.

5 Dialog: Uppföljning av handlingsplanen

Under landsbygdsrådet 25 november 2021 genomfördes en avstämningsdialog kring ett urval av åtgärder som ingår i handlingsplanen för landsbygds- och skärgårdsprogrammet. Dialogen inleddes med en kort presentation för handlingsplanen som arbetades fram ur Norrtälje kommuns landsbygds- och skärgårdsprogram. Under rådet den 22 februari togs dialogen upp igen.

Syftet med dialogen är att representanter från rådet tillsammans med representanter från kommunens förtroendevalda och tjänstepersoner gemensamt för en dialog kring handlingsplanens åtgärder som fokuserar på landsbygden och därmed gemensamt diskuterar hur kommunen framgent bör arbeta med prioritering/revidering av åtgärderna i handlingsplanen.

Näringsliv- och etableringsavdelningen har tagit fram ett förslag till hur man ska prioritera särskilda områden i handlingsplanen för landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet:

Förslag till prioritering av strategiska områden/åtgärder för år 2022.

- Bredband

Fortsatt strategiskt arbete kring bland annat samordning och kommunikation krävs om bredbandsmålet ska uppnås.

- VA-Frågan

I ett antal orter behövs va-kapaciteten utökas för att kunna svara upp emot den ökade efterfrågan på nya bostäder. På landsbygden försvåras framför allt byggande av mer omfattande bebyggelse bland annat genom utformade lagkrav. I väntan på en ny lagstiftning samt analyser kring pågående teknikutveckling skulle kommunen kunna pröva att återuppta arbetet med att genom detaljplaneändringar höja byggrätten för de fritidsbostäder som blivit anslutna till det kommunala va-nätet.

- Besöksnäring

Norrtälje kommun har tillsammans med Östhammar och Österåker antagit en gemensam destinationsstrategi för Roslagen. Under år 2022 startar nu arbetet med framtagandet av en kommunal handlingsplan som syftar till att stärka förutsättningarna för strategins genomförande. Strategin syftar till att öka resmålet Roslagens popularitet och därigenom skapa större förutsättningar för besöksnäringen och dess utvecklingsmöjligheter.

- Markinventering/Markpolicy

Behovet av en markinnehavspolicy utreds. Detta för att skapa underlag för en god planberedskap för nya verksamheter och bostäder i serviceorter och landsbygdsnoder. Utredningar bland annat om va-kapaciteter viktigt underlag.

- Laddstolpar – Hållbarhetsarbetet

I Trafik- och mobilitetsstrategi (beräknat antagande februari 2022) anges inriktning för hur kommunen ska arbeta med laddinfrastruktur. Inriktningen är att kommunen ska verka för att etablera laddinfrastruktur på kommunala fastigheter och som är planlagda på kvartersmark. Kommunen ska även tillse att laddinfrastruktur etableras på marknadsmässigt olönsamma platser på landsbygden. En karta för dessa områden finns i Trafik- och mobilitetsstrategin. På övriga platser är det upp till marknadsaktörerna att etablera laddinfrastruktur. Ingen laddinfrastruktur, varken privat eller kommunal, ska etableras på allmän plats. I Trafik- och mobilitetsstrategin anges för det fortsatta arbetet att en policy för laddinfrastruktur ska tas fram som ska redogöra för arbetssätt, upphandling, avtal, teknikval med mera.

Arbetet har försenats på grund av uppdragets omfattning och komplexitet. Råder oklarhet kring status för närvarande.

Arbetet med bryggplanen kommer enligt förslag att uppmärksamma och utreda möjligheterna till laddstolpar på de viktigaste replipunkterna/bryggorna.

Övrigt

Förutom ovanstående prioriteringar fortgår arbetet fortgå med handlingsplanens åtgärder, dels de som det arbetas med löpande, dels de som är delvis genomförda

Förslag till ny åtgärd inom ramen av handlingsprogrammet:

Bland de åtgärder som ej påbörjats eller genomförts handlar nedanstående två åtgärder om profilering och marknadsföring:

- **2.2.5.** "Profilera Norrtälje kommun som en attraktiv boendekommun"
- **2.3.5.** "Synliggöra specifika kvaliteter av natur- och kulturvärden"

Det senare inryms sannolikt i kommunens arbete med att ta fram en handlingsplan för besöksnärlingsarbete som en del av att stärka Roslagens destinationsstrategi. Många åtgärder kring detta görs idag men det sker inte sammanhållet. En ny åtgärd som även stärker dessa tidigare formulerade åtgärder föreslås vara:

- Tillse behovet av en sammanhållen strategisk kommunikations- och marknadsföringsplan för insatser som stärker Norrtäljes attraktionskraft.

Förslagen sändes till representanterna i landsbygdsrådet för att sedan fundera över följande frågor:

1. Ser ni att det finns ytterligare områden som skulle prioriteras och något av ovanstående som inte behöver prioriteras?
2. Handlingsplanen för landsbygds- och skärgårdsprogrammet har perspektivet 2030. Finns det behov av revidering, hur skall det i så fall förankras?
3. Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet har också perspektivet 2030, finns det behov av revidering?

Nedan följer tankar som kom upp under dialogen:

Prioriterade områden:

- Elförsörjning i olika delar av kommunen – måste säkerställas före laddstolparna. **Säker elförsörjning.** Vindkraftverk i vår skärgård? Egna kraftverk?
- Vägriöjning. Underhåll på vägarna. Möten på landsväg. Svårt när det handlar om statliga vägar, här bör kommunen påverka? Skötsel.
- Övergripande infrastruktur.
- Påverkan från kommunen till övriga myndigheter, regionen.
- Besöksnäringen → Ställplatser.
- Bredband.
- Förenkling av VA-frågan.
- Hållbart och långsiktigt samhällsbyggande.
- Flytta transporter från land till sjöss. Bryggorna måste fungera.
- Tillägg: mjuka värden. Folkhälsa, idrott, välbefinnande.

Revidering

- Fokusera på förankring i stället för revidering.
- Rapport från uppföljningen av landsbygds- och skärgårdsprogrammet ut till representanterna att informera om.
- Sprida information – representanterna i landsbygdsrådet bör sprida informationen till deras grupper.

Övrigt

- Problem med att få ihop folk → kan kommunen hjälpa till att sammanfoga föreningar?
- Önskan om att samverka mer med andra föreningar/organisationer.
- Informera om lokal utvecklingspeng och tidigare beviljade uppdrag.
- Behov av avrapportering till olika delar i kommunen – landsbygdsrådets ledamöter som bjuder in.
- Mobilisera föreningar i hela kommunen.

6 Övriga frågor

- Väg 77. Hur går det? Frågan är hos Trafikverket.
- Mjuka värden på dagordningen. Agenda välbefinnande och psykisk hälsa. Ta med till nästa landsbygdsråd.

7 Avslutning

Nästa möte: 26 april